

4. Njođahas-Elska gidđareive

Dearvvabadearvva!

Gidđa lea dáppe buoremus muttus!
Juohke unna ádjagisge lea oalle hušša.
Ádjagat fievrridit garra hoahpuin muohttaga suddančázi eret luonddus.
Nie dat veahkehit geasi boahtima.

Geasi várás buot galgá leat gárvvis.
Go lea ráhkkanan geassái,
de dalle eai boađe makkárge váivves gávnnahallamat.
Jurddaš, jus vaikke dálvedorka vajálduvašii vahágis ala!
Dalle, jus vaikke dálvedorka vajálduvašii vahágis ala!
Dalle geassit sáhtašii boahtit garra bivastat dakkár eallái!
Dahje, jus rievssahis vajálduvašedje muohtasuohkut juolgái,
de olles geasi juolggit bivastuttašedje!

Lihkus luondu fuolaha ealliid dálvedorkka molsumis áigge bále.
Das mun in lihkus dárbbáš guoddit fuola.
Muhto dakkár áššis,
mas luondu ii sáhte ieš fuolahit,
dárbbášit mu veahki.
Dat lea čorgen.

Gidđat, go muohta suddá,
ihtet mánggalágan ruskkat ja durdi.
Dalle juohkehaš sáhtta vehá čorgestit.
Dasto geassi sáhtta boahtit ráfálaš mielain.
Geassi oažžu boahtit,
geassi oažžu dovdot,
geassi oažžu oidnot, gullot, smáhkiidit.

Lean jo álggahan gidđačorgenbargguid.
Váivi, go álo gávdnojit lundui bálkestuvvon ruskkat.
Mun čorgen ja ordnestalan.
Go oainnán ruskka,
čoakkestan dan jođánit ruskasehkkii.

Muhtumin gávnnan ruskkaid maiddáid dolastallansajiin.
Muhtun lea várra figgan boaldit bohccesáktastobiid.
Dathan eai buole olláge.
”Igo juhkamusa sáhtašii fievrridit boahhtalis!”

Nie mun nimmoran ja čoakkán beallái buollán stobe ruskasehkki.
Muhto, jus oainnán ovdamearkan iešalddes gahččan muora,
de dan mun in mana ordnedallat.
Vaikke muorra livččii man mieiguvitnjut, ja dat oažžu leat das.
Dalle gohčodan iežan Njođahas-Elskan.
”Njođahas” oaivvilda luonddu iežas ortnega.
Gahččan muorat gullet meahccái, muhto ruskkat eai gula lundui.

Munba joatkkán dás čorgenbargguidan ja don sáhtát dahkat seammá láhkai
iežat šiljus.
Ja jus dagat meahcctuvrra,
de doppege sáhtát čoaggit ruskkaid.
Ja don ieš it dieđusge sáhte fievrridit ruskkaid meahccái.
Meahcctuvrras dus lea njálgga sávttá juhkanbohtalis,
man sáhtát doalvut ruoktut ja deavdit dan ođđasit čuovvovaš meahcctuvrii.

Jus oktage ii bálkkošii ruskkaid,
luonddus livččii álo čorgat
ja doppe livččii dušše luonddu iežas njođahas!

Gidđadearvvuođaguin,

Njođahas-Elska

Njođahas-Elska gidđahommáid čálii Kristiina Aikio.

Jorgalus Pentti Pieski.

Loahppasáгат

1. Makkár geassi lea oaidnit? Makkár lea geasi hádja? Makkár lea geasi smáhka? Geahča, smáhke, guldal ja gáskkes beazi goahcci, das báhcá buhtes smáhka njálbmái.

2. Ráhkát smávva dámppa bárkobihtás. Cokka muorrasákki beassi čađa ja de šaddáge borjjas bárkodámpii. Vuojahehket dámppaid smávva ádjagis, mii fievrrida muohhtagiid suddančáziid. Gilvohallet, gean borjjasdámppa vuodjá guhkkilepmosii?

3. Stoahkket ruskastohkosa. Ovddalgihtii sohppojuvvo, gos lea seahkalašbáza-huslihtti, metállachoagginčuokkis ja lásačoagginčuokkis. Stohkosa jodiheaddji logahallá earálágan ruskkaid, man mielde stoahkket lihkadit. Ruskkat, mat eanaiduvvet, luovadit eatnamii, eará ruskkat vihket rivttes čuoggái. Mañimužžan báhcán gártá álo ”kompostii”. Go buohkat leat ”komposttas”, biras lea buhtis ja čorgat.